

Disputatio juridica inauguralis de novationibus & delegationibus, Cod. lib. 8 Tit. 42

<https://hdl.handle.net/1874/341845>

DISPUTATIO JURIDICA
IN AVGVRALIS,
DE
Novationibus & Delegationibus,

Cod. lib. 8. Tit. 42.

QVAM
FAVENTE DEO OPT. MAX.
Ex auctoritate Magnifici Rectoris,

D. HERMANNI WITSII,

S. S. Theol. Doctoris, ejusdemque in Inclita Academia Ultrajectina
Professoris Ordinarii, & Ecclesiae ibidem Pastoris facundissimi.

NEC NON

Amplissimi Senatus Academicorum Consensu, & Alma
Facultatis JURIDICÆ Decreto,
PRO GRADU DOCTORATUS
Summisque in utroque JURE honoribus, & Privilegiis ritè,
ac legitimè consequendis,
Eruditorum Examini subjicit
ARNOLDUS FRANCISCUS DE RAET, Gelro-Bommelensis.
Ad diem 27. Julii, loco horisque solitis.

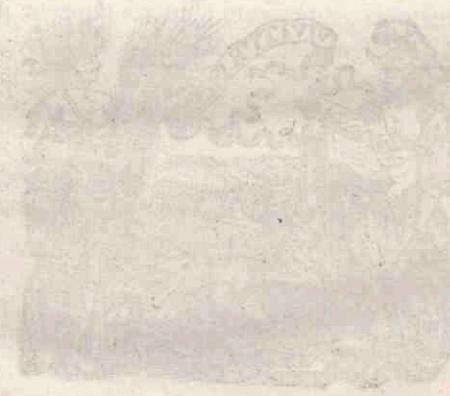
ULTRAJECTI,

Ex Officinâ FRANCISCI HALMA, Academiz
Typographi, c̄lo Ic Lxxxvi.

DISPUTATIO IURIDICA
SOCIETATIS ET STUDIUM
MAGISTRI DELEGATIONIS
Copy No. 8 D.W. 45

D E O E T A M I C I S.

ULTRAIEOTI.
ex Officina FRANCISCIC HALMI. Accedit
Thesaurus, ad hoc lxxvii.

DISPUTATIO JURIDICA
INAUGURALIS,
DE

Novationibus & Delegationibus.

Cod. lib. 8. Tit. 42.

Ovatio annumeratur inter modos ipso jure tollendi obligationem ; antiquitus obtinuit ut si solus animus novandi exstaret , contracta novatio intelligeretur , et si ille animus ex circumstantiis tantum esset perceptibilis ; hic modus tollendi ipso jure priorem obligationem videtur mutatus per l.fin.Cod. hoc tit. per quam Justinianus Imperator introduxit non alias fieri novationem , quam si contrahentes diserte suam voluntatem explicasset sese priorem obligationem constituisse.

A 2

Si

4 DISPUTATIO JURIDICA
QUÆSTIO I.

I tenori hujus legis
præcise inhærendum
sit; an non ergo erit
novatio? si quid de-
beatur ex causâ depo-
siti illud idem promittitur ex causâ
mutui, item si emptio equi facta fue-
rit centum, eâ conditione ut equus
ab omni vitio esset immunis, ante
traditionem equi & solutionem præ-
tii reperitur ille defectuosus, ita ut
iterum contrahatur sexaginta; non
dubitarem etiam si partes hanc suam
voluntatem novandi non expresse-
rint, attamen si non ipso jure saltem
ope exceptionis novationem initam
fore; ad quid enim prodesset hæc
altera conventio si per eandem non
elideretur vis prioris contractus,
cum

INAUGURALIS ;
cum re ipsa exprimatur remissio
prioris obligationis.

I I.

Quid si quis jure ignarus contra-
xisset cum jurisperito , & ex hoc
contractu secundo colligeretur ani-
mus novandi vehemens & urgens ,
ille autem Jurisperitus conscripsisset
hunc novum contractum & callide
in eodem omisisset exprimere requi-
situm *d. l. ult.* ; ergone erit novatio ,
vel remanserit prior obligatio , cum
effectu eandem posse petendi ; non
remanere potius amplectendum *arg.*
l. 4. Cod. plus valere quod agitur.

I I I.

Inter contrahentes , novationis
voluntate non expressâ , si tamen
constiterit de enixa voluntate , ut
ipso quoque jure novatio contracta

DISPUT. JURID. IN AUG.

intelligatur probabiliter dicendum ;
inspecto argumento delegationis ad
novationem , quo ad effectum juris
reciprocum in ordine ad priorem
obligationem tollendam.

I V.

Ut debitor debitoris conveniatur
non est ita necesse ipsis consensus
quem l. penult. cod. de novat. requirit.

V.

Exceptiones mulieribus respectu
intercessionis pro alio factæ , mino-
ribus quo ad circumscriptionem eis
occursam , maritis ratione suæ com-
petentiæ in causâ dotis reddendæ
remanent , & ab iisdem in materiâ
delegationis creditori secundo obji-
ci possunt propter concomitantiam
causæ cui adhærent.

F I N I S.

COROLLARIA.

I.

INde leges latæ ne fortior omnia
posset:

*Hoc dictum ab ethnico-poëta Ovidio
prolatum, unicuique laudabile, Chri-
stianis autem Legislatoribus imitabile.*

II.

*Judicem posse procedere ad sententiam
(quatenus civiliter agitur) ex præ-
sumptione juris, id habet C. Adver-
te 10. de præsumptionib.*

III.

*Actus contra legem gestus, etiam tan-
tum simpliciter prohibens est ipso jure
nullus per l. non dubium Cod. de
legib.*

Quam-

I V.

Quamquam naturalis ratio suggestit ut
vim vi repellere liceat , & permisum
sit sese opponere contra Officiales Judicis,
sine juris ordine , & causa cognitione ,
possessionem bonorum alicui afferentes ,
consultius tamen fecerit , qui Authore
prætore sese opposuerit.

V.

Notorio prædoni omni beneficio possessionis
denegandum , legis etenim non est forve-
re alicujus malitiam.

V I.

Animus pravus exaggerat delictum ,
etiamsi intentio vulnerantis non corre-
sponduerit ipsi vulneri eventualiter
inficto.

F I N I S.